

Bokmelding:

Beate Fagerli (red), et al.:

A Learning Missional Church – Reflections from Young Missiologists

(Regnum Edinburgh Centenary Series, Oxford, 2012, 218 sider)

Forlaget Regnums hundreårs-serie Edinburgh 2010 er et stort løft for publisering innenfor missiologi. Serien er viktig både fordi den samler og gjør tilgjengelig ny forskning, og fordi den dokumenterer missiologiens status hundre år etter den store misjonskonferansen i Edinburgh i 1910. Det er også gledelig at ett av bindene er viet bidrag fra yngre missiologer. Vi gjennomlever en tid med store endringer, en tid som senere fortolkere kanskje vil kalle et paradigmeskifte. I en slik situasjon er det avgjørende å høre stemmer som ikke bare ser nåtiden i lys av fortiden, men også prøver å si noe om hva denne situasjonsforståelsen betyr for den fremtiden vi aner. Dette gjelder ikke minst spørsmål knyttet til

misjon. For mange av dagens mennesker hører misjon fortiden til og har ingen eller liten rolle å spille i fremtidens samfunn. Denne boken stiller viktige og kritiske spørsmål til en slik oppfatning.

Boken består av 13 bidrag (inklusive Olav Fykse Tveits forord og Knud Jørgensens innledning). Norske bidragsytere er overrepresentert. Mens de fleste av disse har tverrkulturelle erfaringer fra møtet med sørlige kirker, har flere av skribentene fra kirkene i sør utdanning og arbeidserfaring fra en skandinavisk kontekst. Forfatterne anvender så denne tverrkulturelle erfaringen som bakgrunn for sine artikler (se særskilt Mona Dysjeland, s. 15-32, Desta Lemma, s. 132-146). Dette norsk-skandina-

viske perspektivet framstår som et bevisst valg av redaktørene og utgjør ingen svakhet ved boken. De forskjellige tekstene spiller slik meningsfullt i forhold til hverandre og bidrar til at tekstutvalget, som i utgangspunktet spriker noe, får en mer helhetlig karakter. Og, ikke minst, gjør dette boken mer lesverdig for skandinaviske lesere.

Det noe sprikende tekstutvalget kjennetegner denne boken. Det er ikke gitt at en tekst som omhandler oppfattelsen av lydighet i Koranen og Bibelen (Steinar Sødal, s. 85-98) befinner seg i samme bok som en artikkel om megakirker i Sør-Afrika (Genevieve Lerina James, s. 171-184), eller at et bidrag som omhandler utartingen av profeti som åndsgave i Mekane Yesuskirken (David Olika Terfassa, s. 185-200) kommuniserer med en tekst om den kinesiske kirkelige reformatoren Tsu Chen Chao (Wen Ge, s. 49-67). Bakgrunnen for dette vide tematiske tilfanget er nok at den styrende ideen bak akkurat dette bindet i Edinburgh-serien har vært å samle bidrag fra andre og yngre stemmer enn etablerte missiologer og teologer. Denne tematiske åpenheten gjør at refleksjons- og

assosiasjonsrommet er stort. Det er både befriende og utfordrende.

Redaktørene har forsøkt å avhjelpe denne noe løse karakteren ved å samle essayene i fire seksjoner: 1. Misjonale kirke, 2. Religionsmøte, 3. Migrantperspektiver og 4. Misjonale utfordringer. Legger man til side kravet om et stramt tematisk fokus, gjør dette at tekstutvalget kan leses som en sammenhengende helhet. Man går fra innledende refleksjoner over hva misjon betyr i vår tid betyr, via muligheter og begrensninger i religionsmøter, over viktige erfaringsleksjoner fra mennesker som har gjennomlevd dype tverrkulturelle prosesser og til konkrete og aktuelle utfordringer for misjonerende kirker i både nord og sør. Ragnhild Kristensens innledende artikkel setter tonen ved å reise en sentral spørsmålsstilling for forståelsen av misjon i vår tid. Spørsmålet er om en såkalt «misjonale» tilnærming er en fordel eller en ulempe for global misjon. Spørsmålet er sentralt fordi tanken om kirken som misjonale er i ferd med å etablere seg som norm, både blant misjonsorganisasjoner og i de lokale menighetene. I kort-

tekst betyr det misjonale at misjon ikke er noe som kirke-ene driver på med i tillegg til sin «egentlige» virksomhet. Som sendt, så er kirken misjon. Det misjonale knytter slik misjonen nært til det den lokale kirke gjør i sitt ordinære virke. Spørsmålet blir da om den globale dimensjonen da forsvinner og menighetene blir mer selvcentrert. Kristensen finner en slik tendens både i nye norske kirkelige dokumenter som omhandler misjon, og i enda større grad i de internasjonale tekstene som ligger til grunn for den misjonale dreiningen. Hun konkluderer allikevel med at en slik utvikling ikke er nødvendig. Det lokale engasjementet kan ligge til grunn for et globalt, og det globale kan inspirere det som skjer lokalt. I noen tilfeller kan dette komme sammen i en helhetlig selvforståelse og praksis; det globale.

De tre påfølgende artikler tar alle utgangspunkt i misjonale erfaringer som kirke-ene i sør har gjort seg og peker på hva disse erfaringene betyr for forståelsen av misjon i dag. Dysjelds artikkel utfordrer de norske teologiske utdanningsinstitusjonene med utgangspunkt i den teologiske

utdanningen som finner sted ved den lutherske kirkes teologiske seminar i Curitiba. Denne utdannelsen tar prestenes konkrete funksjon og misjon i menighetene som både utgangspunkt og siktemål. I denne utdanningen blir derfor både den kirkelige konteksten og den personlige dannelsen ledende prinsipper. Dysjeld foreslår at denne modellen bør komplettere den mer akademiske teologiske utdannelsen i Norge.

Det avsluttende essayet i den første seksjonen av John Amalraj (s. 68-82) gir en god innføring i kirkes vekst og utbredelse i India. Den peker på at spenningen mellom de etablerte kirke-ene på den ene siden og de friere misjonsassosiasjonene (som er preget av kirkeplantede) på den andre, kan være både dynamisk og konstruktiv og skadelig. Han ønsker at begge disse tilnærmingene reformeres og bringes til å stå i en nærmere sammenheng, slik at skadevirkningene unngås.

Wen Ges artikkel om Tsu Chen Chao (1888-1979) skal nevnes spesielt. Den befinner seg mellom Dysjelds og Amalrajs bidrag. Artikkelen gir en god innføring i livet og teologien til en viktig, men

ofte uteglemt, person i kinesisk kirkehistorie. Chaos gjerning bestod i å forsøke å balansere kristentroens relevans og sannhet i et miljø som mot midten av forrige århundre i stadig større grad så det kristne som fremmed og som medløper til vestlig imperialisme. Wen understreker Chaos rolle i å bidra til kontekstualiseringen av den kinesiske kirken, men artikkelen blir dessverre for ensidig. Den skjemmes av en nasjonalistisk sjargong som er lett gjenkjennbar fra det rådende regimets historie-skriving (en ærefull fortid, ydmykelse under vestlig imperialisme og gjenreisning til storhet under et folkelig opprør som kulminerer med revolusjonen i 1949). Med utgangspunkt i Chao argumenterer Wen for en kirke som bygger på prinsippene «selvstyrt», «selvstøttet» og «selvutbredende» (de tre selv) og som samtidig er anti-kapitalistisk, anti-imperialistisk og anti-individualistisk. Avslutningsvis feirer han opprettelsen av en post-konfesjonell tre-selv-kirke under kommunist-styret. Denne kirken er «Guds særskilte velsignelse for nåtidens kinesiske kirker» (s. 66, øverst). For meg blir det umulig å la en sånn fremstilling stå

uimotsagt. Fremstillingen legger et harmoniserende filter over en historie som skjuler mange ofre for moderne kinesisk religionspolitikk.

Bokens andre seksjon består av to artikler: Sødals allerede nevnte refleksjon og Koranens og Bibelens forståelse av lydighet og en artikkel om prosessen rundt tilblivelse av Oslo-koalisjonens Grunnregler for misjonsvirksomhet av Ingunn Folkestad Breistein (s. 99-111). Sødal viser hvordan forståelsen av lydighet i henholdsvis kristendom og islam kan bygge en bro over den kløften som skiller de to religionene. Folkestad Breisteins gjennomgang av grunnreglene for misjon er en konsis presentasjon av prosessen frem mot deres tilblivelse. Effekten av dette er en bedre forståelse av reglernes relevans og anvendelsesmuligheter. Hver for seg er dette gode og gjennomarbeidede bidrag, men det er nok Folkestad Breisteins artikkel som best forsvarer sin relevans i denne sammenhengen.

Den første artikkelen av to i seksjonen «Migrantperspektiver» er for denne leseren samlingens høydepunkt, nemlig Adèle Djomo Ngomedjes «Christian Communities in

Contemporary Contexts». På bakgrunn av egne tverrkulturelle erfaringer og bibelske fortellinger, som gjenspeiler tilsvarende erfaringer (blant annet Josef, Moses, Daniel og Paulus), setter forfatteren opp et rammeverk bestående av tre begreper som spiller herlig mot hverandre når det gjelder å forstå vestlige kirkers mulighet til å ta imot kristne migranter. Det første begrepet er «gjestfrihet». Ngomedjes poeng er at gjestfrihetens grunnleggende verdi er at gjest og vert er ansett som likeverdige. Dette åpner for det andre begrepet, som er «sårbarhet». Innenfor gjestfriheten er sårbarheten mulig, og den selverkjennelse som i utgangspunktet ligger hos migranten blir gaven som verten mottar, eller speilet som verten ser seg i. Gjennom en delt erkjennelse av sårbarhet blir avhengigheten åpenbart, både til Gud og til hverandre, og slik blir det tredje begrepet, «kjærligheten», relevant. Lemma Destas artikkel, som avslutter denne seksjonen, fortolker de to misjonskonferansene i Edinburgh i henholdsvis 1910 og 2010 i lys av to paradigmer som antas å ha rådet i de epoker konferansene fant sted: det mo-

derne opplysningsparadigmet og et tiltakende postmoderne paradigme. Selv om man nok kunne ønsket seg større presisjon i definisjonen av både det moderne og det postmoderne, gjør dette grepet at forståelsen av de to konferansene blir mer nyansert enn man ofte påtreffer. 1910-konferansen forstås i lys av den følelse av vestlig overlegenhet som rådet i denne tiden. Kritikken av den ensidige og delvis respektløse tilnærmingen som rådet under konferansen blir slik plassert inn i en større kontekst. På samme måte blir konferansen i 2010 forstått i lys av sin kontekst, og det gjør at de utfordringer kristen misjon står overfor i dag blir sett i sammenheng med andre aktuelle utviklingstrekk.

Boken avsluttes med tre artikler som alle har et kritisk perspektiv på tendenser og utviklingstrekk i nåtidens kirke. Kritikken er implisitt i den første artikkelen og eksplisitt i de to siste. Den implisitte kritikken i Marit Breens artikkel (s. 149-170) er rettet mot tradisjonell norsk bibellesning, som synes å skille mellom en kristelig sfære og en allmenn sfære, og der bibellesning ses som relevant først og fremst når det gjelder den første. Ved

bruk av kontekstuell bibellesning (KBL) kan dette kunstige skillet fjernes, og den allmenne konteksten gis mulighet til å bringes inn som fortolkningsrom. Hoveddelen av artikkelen består i en beskrivelse av KBL slik den brukes ved Ujama-senteret i Sør-Afrika, og Breen viser både hensikten med metoden (transformasjon og frigjøring) og hvordan denne hensikten faktisk oppnås hos kvinner som er overgrepsoffer og kvinner med HIV/AIDS-diagnose. Den siste delen, der den norske konteksten presenteres, framstår som den mest uforløste.

I de to siste artiklene rettes det kritisk søkelys mot utviklingstrekk i kirkene i sør. Lerina James leverer skarp og radikal kritikk mot megakirker i Sør-Afrika. Dette fenomenet anklages for å bygge på en ensidig makttenkning, kapitalisme, forbrukermentalitet og individualisme. Kritikken er ramsalt, og det kommer derfor som en liten overraskelse når hun mot slutten understreker det positive i mye av det megakirkene bidrar til og bekjenner sin kjærlighet til den kirkelige tradisjon disse megakirkene står i. Hun forklarer selv at dette tvesynet kommer av at hun

selv tilhører den pentekostale og karismatiske tradisjonen, men hun unngår ikke dermed inntrykket av at konklusjonen undergraver funnene i de øvrige delene av artikkelen. Boken avsluttes med en kritikk av den måten profetien som åndsgave har utviklet seg i Mekane Yesus-kirken. For en som kjenner lite til Afrika, er det et skremmende bilde som tegnes. Løfter om ekteskap, fremgang og rikdom synes å florere, og profetene selv synes å profitere stort på sin rolle. Utarting av profetiens åndsgave gjør at profetene blir ubemerket over i en rolle som har eksistert i tradisjonell etiopisk religion. I samme bevegelse blir bibelsk profeti sakte til en slags spådomskunst. Selv om dette essayet ikke fungerer oppsummerende i forhold til bokens helhet, så føles det godt at boken slutter med en sunn lære om nådegavene.

Hvilken verdi har så dette bindet i Edinburgh-serien? Mange av svarene på dette spørsmålet bør kunne fremgå av det som allerede er sagt. Ett påfallende trekk som kunne vært nevnt, er den påfallende mangel på representanter fra den delen av kirken som velger å kalle seg selv

progressiv. Dette er ikke en kritikk av boken, men heller av mangelen på missiologisk tenkning fra denne delen av kirkelandskapet. I lys av mangfoldssamfunnet, en stadig styrket ideologisk sekularisme og en relatert ateisme, kunne det vært svært interessant å se en missiologisk refleksjon fra representanter fra den progressive teologien. Jeg vet ikke hvor Folkestad Breistein plasserer seg selv i dette landskapet, men hennes artikkel om Grunnreglene for misjon er vel det som kommer nærmest et slikt bidrag. Dette bidraget er allikevel passivt og grensesettende og gir ikke noe hint om hvordan er positiv progressiv missiologi kunne se ut.

Vender vi i lys av denne mangelen tilbake til Ngomedjes bidrag og tanker rundt de tre begrepene «gjestfrihet», «sårbarhet» og «kjærlighet», så ser vi allikevel at det finnes slike ansatser i samlingen. Den anførte dialektikken mellom gjestfrihet og sårbarhet peker faktisk på en sentral dimensjon ved den post-metafysiske situasjonen vi befinner oss i. Vertens gjenoppdagelse av sin egen sårbarhet i møte med migranten er samtidig, i alle fall potensielt, en gjen-

oppdagelse av egen kroppslighet og passivitet. Denne passiviteten viser tilbake til en mer radikal passivitet eller utsatthet som i følge senmoderne tenkere som Emmanuel Levinas, Maurice Blanchot og Giorgio Agamben kjennetegner vår post-metafysiske situasjon, og som utgjør et mulig utgangspunkt for en ny teologisk tilnærming. Den radikale passivitet, som synes å kunne korrespondere med Kristi pasjon, ville kunne reintrodusere en meditativ og kontemplativ praksis, der erfaringen av gudsmøtet i bevissthetens dyp ville kunne være startpunktet for en teologi som var samtidig ydmyk og trygg. Om en slik teologi kunne bære merkelappen «progressiv» er et annet spørsmål.

Til slutt: Én viktig funksjon som denne boken tjener, er at den dokumenterer missiologisk tenkning hos den yngre delen av aktørene rundt Edinburgh 2010. Her finner vi mennesker som på den ene siden lar seg inspirere av tros livet i sør, og på den andre siden mennesker fra sør som ser behovet for misjon i vårt samfunn. Det dette bindet dokumenterer, og som tittelen uttrykker, er en vilje til å lære av tverrkulturelle erfaringer.

Misjon i vår tid er å stå i en kontinuerlig lærings situasjon. Det har det nok alltid vært, men i tidligere tider kom dette ofte som en overraskelse på de som ble sendt ut. Det var ikke bare å gi evangeliet videre. Man måtte forstå før man kunne formidle, og ofte ble man selv forandret i denne prosessen. Nå er denne dimensjonen ved misjon bragt til bevissthet. Det misjonale er ikke bare å være sendt, men står i et levende forhold til å ta imot, fra Gud og fra fremmede – fra den Gud som kom og kommer som en fremmed.

RAAG ROLFSEN

Bokmelding:

Rolv Olsen (ed.)

Mission and Postmodernities.

Regnum Edinburgh 2010 Series. Oxford, UK: Regnum Books International, 2011, 279 sider.

Misjonsengasjerte har nylig vært gjennom en rekke markeringer i forbindelse med hundreårsjubileet for den viktige misjonskonferansen som fant sted i Edinburgh i 1910. Egede Instituttet har vært sterkt involvert i flere bokutgivelser i den tilhørende forskningsserien Regnum Edinburgh 2010 Series redigert av Knud Jørgensen. I 2011 utkom boken *Mission and Postmodernities* under kyndig redaksjon av instituttleder, prest og forsker Rolv Olsen, sammen med forskere fra en rekke land. «*Mission and Postmodernities*» har vært Egede Instituttets hovedprosjekt gjennom fire år og varte frem til desember 2011, og bokutgivelsen markerte avslutningen av dette prosjektet med tilhørende forskningsformidling.

Det har blitt en mangfoldig bok inneholdende elleve fagartikler, i tillegg kommer kortere presentasjoner og responser fra misjonskonferansen i Edinburgh 2010. Bidragene er skrevet av forskere med interesse for og kompetanse innen missiologi fra hele verden. Norge er i tillegg til redaktør Olsen, representert ved professor ved Menighetsfakultetet, Jan-Olav Henriksen.

Hvordan skal vi respondere på postmodernitetene? Hvordan kan vi finne en balanse mellom å lytte og forstå, og samtidig utforske hvordan postmodernitetene påvirker vår tolkning og anvendelse av Bibelen som normkilde for Guds misjon i verden? Dette er store spørsmål som gjenspeiler nødvendigheten for misjonen av å alltid å tenke

nytt i møte med nye tider og nye kontekster. Jeg må likevel innrømme at jeg stusset litt over tittelen på denne boken. Hva er det som skjuler seg bak betegnelsen «postmodernities»?

Ikke helt uventet er det Henriksen som er satt til å klargjøre hva som ligger i begrepet postmoderniteter. Det vil si, artikkelen hans tar i likhet med artikkelen til J. Andrew Kirk, utgangspunkt i «The Post-Modern Condition», et begrep som kan oversettes med den postmoderne tilstand. Henriksen knytter an til den etter hvert «klassiske» teksten til Lyotard fra 1979, og argumenterer for at vi ikke kan forstå den religiøse dimensjon ved postmoderniteten uten å vie oppmerksomhet til den kulturelle og sosiale kontekst kirken lever under. Ifølge Henriksen er det ikke snakk om en tydelig avgrenset periode i historien, men snarere snakk om kulturelle og intellektuelle trender i et gitt samfunn. Disse viser seg for eksempel ved en sterkere vektlegging av det estetiske ved religionene, underforstått enn det læremessige. Andre kjennetegn er fokuset på erfaring og behovstilfredsstillelse for individet, snarere enn vektlegging

av religion som uttrykk for objektiv virkelighet og sannhet. Kontekstualisering blir et nøkkelord. Kristendom er én ting – og mange, påpeker Henriksen. Samlet sett er dette et innledende kapittel som på en oversiktlig måte rydder en grunn for at et begrep om den postmoderne tilstand gjøres forståelig om enn kanskje ikke analytisk hensiktsmessig? Gapet mellom et slikt begrep og en empirisk forankret samfunnsforskning, kan neppe lastes Henriksen.

I boken argumenteres det for at postmodernitetene ikke bare representerer en form for kontekstuel vestlige dilemma. Tvert i mot fremkommer det av bidragene fra forfattere med bakgrunn fra land som China, India og Sør-Korea at så ikke er tilfelle. Bokens hoveddel har overskriften «Witness to a Post-Christendom Era». På hver sin måte bidrar de ulike bidragene som er satt opp under denne overskriften til at vi får en utdypet forståelse av utfordringer for misjon i vår tid, selv om det kanskje blir hengende litt i luften hva en «post-Christendom era» innebærer?

Det er fortjenestefullt i et missiologisk forskningsarbeid å bevisst lete etter bidrag fra

forskere som kommer med forskjellige perspektiver til dette feltet, og også at kritikere av forestillingen om postmoderniteter kommer til orde. Det å stille opp Kirks kritiske respons til Henriksen rett etter sistnevntes artikkel, gjør at vi som lesere får innblikk i en komplisert diskusjon, samtidig som det på en forbillidlig måte viser hvordan akademisk uenighet kan virke berikende for den som søker kunnskap om krevende saksforhold.

Ellers er det interessant å se at medredaktørene finnes representanter for både luthersk, anglikansk, pentekostal og katolsk kristendomsforståelse. Kanskje viser dette at det kan komme noe godt ut av den postmoderne tilstand også? Det er da også trekk ved religionsforskningen som peker i retning av at konfesjonelle skillelinjer ikke lenger anses som like viktige som tidligere, særlig innen protestantiske miljøer. Her er det snakk om forskningssamarbeid og da burde det uansett ikke være noe i veien for å samarbeide på tvers av ulike kirkelige og kulturelle skillelinjer, i tillegg til faglige skillelinjer. Hvis jeg skal fremheve et etter min mening særlig spennende bidrag, vil jeg nev-

ne Michael Herbsts analyse av situasjonen i Øst-Tyskland, som betegnes som en 'post-Volkskirche'-situasjon, preget av at folk har glemt at de har glemt Gud. Gudstjenestedeltagelsen i det tidligere DDR er blant de laveste i det ellers sekulære Vest-Europa.

Jeg er imidlertid ikke helt overbevist om hensiktsmessigheten av å knytte an til et begrep som postmoderniteter som kulturanalytisk begrep, til det virker begrepet for tve-tydig og mangefasettert, noe også Olsen påpeker i sitt forord. Serieredaktør Knud Jørgensen tar hardt i når han slår fast at han selv og hans generasjon vokste opp i modernitetens siste tiår. Det vil neppe være mulig med en nøyaktig tidfestelse av en eventuell overgang her, og personlig har jeg nok mer sans for det giddenske begrepet om senmodernitet, et begrep som impliserer vel så mye kontinuitet som brudd. Uansett hva man måtte mene om dette, er det likevel mye å hente i denne boken for den som er interessert i missiologisk teoriutvikling.

Olav Hovdelien

Bokmelding:

Viggo Mortensen:

Hvad hjertet er fuldt af

– En håndbog om mission, 481 sider, Forlaget Anis 2012.

Viggo Mortensen var inntil siste vår professor i misjons-teologi ved Aarhus Universitet – eller rettere: professor i systematisk teologi med særlig henblikk på kristendommens globale utvikling og økumeniske relasjoner. Da han for noen år siden fortalte om sin drøm om å lage en håndbok eller oppslagsverk i form av en ensyklopedi tenkte jeg først at dette kunne jo bli 'løst og fast' om smått og stort. Hvorfor ikke heller skrive en gammeldags håndbok i missiologi (a la hva noen av oss andre i sin tid forsøkte med tungvekteren *Missiologi i dag* (1994))? Når jeg nå har sett resultatet av Mortensens drøm må jeg bare innrømme at han har tatt tiden på pulsen og evnet å speile mangfoldigheten og en fragmentert verden. Mortensen er i sannhet

post-moderne, og hans håndbok er den eneste missiologi jeg vet om hvor leseren kan begynne hvor som helst og så la seg lede videre fra et emne til et annet ved hjelp av henvisninger markert med *.

Boken er en håndbok om misjon skrevet av en mann som kan sin teologi og missiologi – og som samtidig brenner for misjon. Derfor er bokens tittel en levende beskrivelse av Mortensen selv: Den eneste form for legitim misjon er, sier Mortensen, at man deler det som ligger en på hjerte – altså at munnen løper over med det som hjertet er fullt av (Matt 12,34). Det kommer også til uttrykk i to begreper som forfatteren gjerne gjentar: *Misjon som oversettelse* og *misjon som vitnesbyrd*. At kristen misjon er en 'oversettelsesbevegelse' har

vi lært av Lamin Sanneh, men Mortensen tar tanken videre og kopleer den sammen med misjon som en frigjøringsbevegelse. Misjon som vitnesbyrd behandler Mortensen både i innledningen og som et av sine 115 oppslagsord: Bibelsk og teologisk står talen om å vitne sentralt. Når det brukes mye i dag er det også fordi det har en mindre aggressiv klang. For Mortensen blir 'vitnesbyrdet' en grunnpilar for hans definisjon av misjon: *Misjon er å presentere og representere kristendommen over for mennesker av annen eller ingen tro.* Denne forståelse gjelder også i dialogen med andre og annerledes troende. Vi er der som de der har sett og hørt.

Håndbokens første 50 sider er en innføring i hvordan man i dag forstår misjon – en innføring som man kunne ønske at alle teologistuderende og prester ville lese. Misjonsteologi er nemlig etter Mortensens mening 'den viktigste teologiske disiplin, idet den handler om, hvorledes man fortæller budskabet videre. Bliver budskabet ikke formidlet videre, hører det op' (s. 34).

Bokens hoveddel er som sagt 400 sider med 115 opp-

slagsord om alt fra antropologi, sivilisasjon og globalisering til spiritualitet og økologi. Her er det store muligheter for både å være enig og uenig med Mortensen for han legger ikke skjul på egne meninger – 'Om mission kan man ikke skrive upersonlig' sier han i innledningen (s. 8). Likevel – eller nettopp derfor – er det inspirerende og utfordrende å hoppe rundt fra begrep til begrep. Jo vist er det her mye løst og fast om misjon, men helhetsinntrykket er en gullgrube som gjerne kunne dras inn i pensum for studenter i hele Skandinavia.

Knud Jørgensen